

Huvudman

Svalnäs, ekonomisk förening
info@svalnas.se

Beslut

Datum 2026-07-09

Dnr SI 2025:1384

Sida 1 (30)

Ärendet

Tillsyn av grundskola Svalnäs skola i Täby kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 26 juni 2025

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Svalnäs, ekonomisk förening senast **måndag den 11 januari 2027** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande läsåret och skolarbetets förläggning, timplan, skolans val, undervisning, beslut om anpassad studiegång, att särskilt stöd ges i enlighet med en elevs beslutade åtgärdsprogram samt elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Svalnäs, ekonomisk förening inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Svalnäs, ekonomisk förening ska vidta följande åtgärder

Undervisningens innehåll och omfattning

Läsåret och skolarbetets förläggning

1. Se till att läsåret har minst 178 skoldagar. (3 kap. 2 § skolförordningen [2011:185].)
2. Se till att högst fem studiedagar läggs ut för personalen under läsåret. Antalet skoldagar och antalet studiedagar för läsåret 2026/2027 ska framgå av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 2 § skolförordningen.)

Timplan

3. Se till att huvudmannens timplan är förenlig med och inte fördelar färre timmar än den nationella timplanen för grundskolan. Huvudmannen ska i samband med redovisning inkomma med beslut om undervisningstidens fördelning över årskurser. Huvudmannen ska även

inkomma med scheman avseende läsåret 2026/27 för respektive klass och årskurs. (10 kap. 4 § skollagen, 9 kap. 9 § skolförordningen.)

Skolans val

4. Se till att rektorn fattar beslut om hur utrymmet för skolans val ska användas för läsåret 2026/27. Rektorns beslut gällande skolans val ska ges in i samband med huvudmannens redovisning den 11 januari 2027. (10 kap. 4 § skollagen, 9 kap. 9 § skolförordningen.)
5. Se till att utrymmet för skolans val används för undervisning i ett eller flera ämnen eller ett språk som eleven inte tidigare har fått undervisning i (nybörjarspråk). Av rektorn beslut ska framgå vilket eller vilka ämnen som utrymmet för skolans val används för. (10 kap. 4 § skollagen, 9 kap. 9 § skolförordningen.)

Undervisning

6. Se till att aktiviteter som inte utgör undervisning i skolförfattningarnas mening, såsom resor och slumpmässigt TV-tittande, inte ingår i beräkningen av den undervisningstid som eleverna ges. (1 kap. 3 § skollagen.)

Särskilt stöd

Beslut om anpassad studiegång

7. Se till att beslut om anpassad studiegång fattas i enlighet med författningarnas krav. Det innebär att det av ett sådant beslut ska framgå vilka avvikelser som har gjorts från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen. Huvudmannen ska i samband med sin redovisning den 11 januari 2027 inkomma med samtliga aktuella beslut om anpassad studiegång som avser elever som går på Svalnäs skola. (3 kap. 9, 12 §§ skollagen, 31 och 32 §§ förvaltningslagen (2017:900).)

Särskilt stöd ges i enlighet med en elevs beslutade åtgärdsprogram

8. Se till att elever ges stöd i enlighet med beslutade åtgärdsprogram. Det innebär bland annat att elever som har beslut om anpassad studiegång ska ges undervisning i enlighet med dessa beslut. Huvudmannen ska inkomma med samtliga aktuella beslut om anpassad studiegång för elever på Svalnäs skola samt scheman som avser dessa elever. Denna dokumentation ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 11 januari 2027. (3 kap. 9 och 10 §§ skollagen.)

Elevhälsan

Elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete

9. Se till att elevhälsan och dess medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska kompetenser främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande. Elevernars utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. Elevhälsans arbete ska bedrivas på individ-, grupp- och skolenhetsnivå och ske i samverkan med lärare och övrig personal. Elevhälsan ska vara en del av skolans kvalitetsarbete. Vid behov ska elevhälsan samverka med hälso- och sjukvården och socialtjänsten. Huvudmannen ska i sin redovisning av vidtagna åtgärder inkomma med en redogörelse av elevhälsans arbete vid Svalnäs skola från 5 augusti 2026 till och med 4 januari 2027. Av redogörelsen ska framgå hur och på vilket sätt elevhälsan på Svalnäs skola arbetat förebyggande och hälsofrämjande under den angivna perioden, med tidsangivelse för aktiviteter samt angivelse om vilka kompetenser i elevhälsan som deltagit. (2 kap. 25 § skollagen.)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i den del det avser beslut om betyg, att undervisningen bedrivs av legitimerade och behöriga lärare och elevhälsans kompetenser.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2025:1384) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2025 genomfört en tillsyn av Svalnäs skola i Täby kommun. Svalnäs skola är en resursskola för årskurs 6–9. Utöver skolverksamhet bedriver huvudmannen även öppenvårdsbehandling. Skolinspektionen har den 26 juni 2025 beslutat att förelägga Svalnäs, ekonomisk förening att senast den 12 januari 2026 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande beslut om anpassad studiegång, att undervisningen bedrivs av legitimerade och behöriga lärare, elevhälsans kompetenser samt beslut om betyg.

Svalnäs, ekonomisk förening har den 22 december 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Skolinspektionen har begärt in kompletterande information som inkommit den 13, 19 och 21 januari 2026.

Skolinspektionen har under besök på skolan i januari 2026 genomfört intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn (tillika huvudmannarepresentant) samt med huvudmannarepresentanter. Skolinspektionen har i maj 2026 hållit kompletterande intervjuer med rektorn och personal i elevhälsan. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. beslut om anpassad studiegång, scheman, timplan, läsårsplanering och rekryteringsannonser. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Svalnäs, ekonomisk förening har följt föreläggandet samt om påtalade brister har avhjälpats. Skolinspektionen har även utökat tillsynen till att omfatta bestämmelser om läsåret och skolarbetets förläggning, timplan, skolans val, undervisning, att elevhälsan främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande samt att särskilt stöd ges i enlighet med en elevs beslutade åtgärdsprogram.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Undervisningens innehåll och omfattning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Läsår och skolarbetets förläggning

Skolinspektionen har som en del av utredningen bland annat tagit del av läsårsdata och skolans kalendarium. Enligt huvudmannens inlämnade skriftliga information den 19 januari 2026 omfattar läsåret 2025/26 totalt 173 skoldagar. Huvudmannen har fattat beslut om att ha fyra studiedagar under höstterminen 2025 och fyra studiedagar under vårterminen 2026.

Rektorn bekräftar i intervju att skolan under läsåret 2025/26 har åtta studiedagar och 173 skoldagar. Rektorn uppger att antalet skoldagar per

läsår kan variera något, gissningsvis en eller två dagar från år till år beroende på almanackan. Rektorn uppger att han stämt av det nuvarande antalet skoldagar i samband med redovisning till Skolinspektionen och konstaterat att läsåret innefattar för få skoldagar för eleverna på skolan. Rektorn uppger att skolan har missat detta och kommer att anpassa sig framöver.

Rektorn uppger att han inte tidigare har tagit reda på hur många skoldagar hur många skoldagar ett läsår ska ha, vilket han medger var fel eftersom han är ansvarig. Rektorn tillägger att de inte medvetet lagt ut för få dagar, utan att skolan har bedömt att upplägget med 173 skoldagar och åtta studiedagar fungerat väl. Studiedagarna har behövts för att personalen ska kunna arbeta och skapa en bra skolgång för eleverna. Att läsåret har 173 skoldagar beror på att skolan fortsatt med samma upplägg som tidigare år utan att kontrollera det lagstadgade antalet skoldagar. Rektorn uppger i intervju att han förstår att skolan inte kan göra på detta sätt framöver.

Timplan

Huvudmannen har i sin redovisning av vidtagna åtgärder inkommit med en timplan som visar hur huvudmannen beslutat att fördela undervisningstiden för läsåret 2025/26. I huvudmannens timplan anges att fördelningen av undervisningstid är beräknad utifrån ett läsår om 36 veckor, vilket motsvarar 180 dagar.

Huvudmannen har vidare inkommit med dokumentet "Läsårsdata läsåret 2025–2026" i vilket anges att huvudmannen beslutat om att läsåret omfattar 173 dagar vilket motsvarar 34,6 veckor.

Rektorn uppger att fördelningen av undervisningstiden tidigare inte setts som en viktig fråga utifrån att samtliga elever på skolan har beslut om anpassad studiegång och att det inte finns någon elev som fullt ut ges hela den undervisningstid som anges i den nationella timplanen. Det har därför inte bedrivits något aktivt arbete för att beräkna den undervisningstid som eleverna ges och stämma av denna gentemot den nationella timplanen. Rektorn uppger att skolan numera redovisar undervisningstiden på ett tydligare och mer rättssäkert sätt. Rektorn uppger vidare att syftet med att redovisa timplanen som huvudmannen beslutat varit att kunna redovisa hur mycket undervisningstid som anpassats bort i de beslut om anpassad studiegång som fattats för elever. Då rektorn i intervju tillfrågats om att huvudmannen i sin timplan utgått från att läsåret omfattar 36 veckor bekräftar denne att läsåret endast omfattar 173 dagar och att skolan räknat fel när de utgått från 36 veckor.

Skolinspektionen har tagit del av beslut om anpassad studiegång som gäller elever på Svalnäs skola. I de beslut om anpassad studiegång som fattats av

rektorn anges avvikelser i form av hur stor andel av den utlagda undervisningstiden per vecka som reducerats för eleven. Reduceringen beräknas i förhållande till undervisningstid per vecka enligt huvudmannens timplan.

Skolans val

Skolinspektionen har tagit del av klassscheman och individuella scheman för elever som går på Svalnäs skola. Av scheman för bägge klasser framgår att det under skolveckorna förekommer lektioner som i scheman anges som "flex". Då rektorn, undervisande lärare och elever i intervjuer tillfrågats om vad dessa lektioner innefattar uppger de följande.

Rektorn uppger i intervju att lektionerna som är avsatta för "flex" är en möjlighet för eleverna att arbeta mer med ett ämne som de ligger efter i eller som eleverna är särskilt intresserade av. Rektorn uppger att eleverna själva väljer vad de ska arbeta med. Schemalagda lärare uppger i intervju att tiden under dessa lektioner bland annat används för att arbeta med läroplanens övergripande mål genom grupp- och värderingsövningar men även för att utveckla studieteknik samt för att elever ska arbeta i kapp i ämnen. På frågan om tiden som avsatts för "flex" i scheman utgör undervisning i ett ämne, svarar lärare att de under tiden för "flex" inte behandlar centralt innehåll i något ämne men att tiden kan användas för att genomföra prov eller för att elever ska få stöd i något av ämnena. Lärare uppger att eleverna mestadels arbetar individuellt under tiden för "flex". I vissa fall är det på förhand bestämt vilket ämne eleven ska arbeta med och i vissa fall får eleven välja själv. Lärare ger som konkret exempel att ett sådant pass kan innebära att en elev ägnar sig åt programmering medan en annan elev arbetar med matematik. Lärare uppger vidare även att tiden också används för att eleverna ska få öva på att planera sina studier. Lärare uppger att tiden även kan ägnas åt gemensamma aktiviteter i grupp såsom värdegrundsarbete eller lekar där elever får öva turtagning. Lärarna uppger att de brukar leka en lek där eleverna ska säga ord i kategorier, på en viss bokstav, och eleverna kan då nämna namn på, exempelvis, blommor och länder. Elever uppger att lektionerna märkta "flex" kan ägnas åt att arbeta i kapp med uppgifter som de inte hunnit med och att detta kan ske i vilket ämne som helst.

I beslut om fördelning av undervisningstiden och den timplan som huvudmannen inkommit med anges att totalt 140 timmar fördelats till skolans val. Av huvudmannens timplan framgår att 80 minuter per vecka i alla årskurser har fördelats till skolans val. Rektorn och lärare uppger i intervjuer att det är tiderna för "flex" under skolveckorna som avses med skolans val.

Undervisning

Av granskade scheman framgår att skolans båda klasser återkommande, under alla dagar i veckan och sammanlagt 120 minuter i veckan, har lektioner som på scheman märkts ut som "SO/NO". För den ena av klasserna leds dessa lektioner enligt schema av skolans lärare i NO- ämnen under fyra av veckans dagar och av läraren i SO- ämnen en dag i veckan. Det omvända gäller för den andra klassen.

Elever, schemalagda lärare och rektorn uppger i intervjuer följande om lektionerna märkta "SO/NO" i schemat. Elever och lärare uppger att lektionerna ägnas åt att titta på nyheter som en start på skoldagen samt samtala om inslagen i nyhetssändningen. Lärare uppger att de tittar på nyheter tillsammans med elever från respektive klass varje dag. Eleverna ser på samma nyheter oavsett vem som är undervisande lärare för lektionen. Lärare uppger att innehållet under lektionerna inte är planerat, utan styrt av hur eleverna reagerar på nyheterna, samt att lärarna försöker koppla innehållet i sändningen till sina respektive skolämnen. En lärare uppger att innehållet i lektionerna inte är planerat, men att hen relaterar nyhetsinslag till ämnesinnehåll från sina ämnen, exempelvis klimat och miljö, eller till samhällsfrågor som internationella konflikter. Lärare uppger att de inte på förhand vet vad nyhetsinslaget kommer att innehålla, men att de känner till centralt innehållet inom sina respektive ämnen och kan knyta inslag i sändningarna till detta.

Rektorn uppger att det inte är fastställt hur stor andel av tiden för "SO/NO" i schemat som vigs åt undervisning i respektive ämne. Rektorn uppger att det kan variera beroende på vilken lärare som undervisar. Rektorn uppger att NO-läraren exempelvis har en bättre förmåga att relatera innehållet i nyhetssändningarna till det centrala innehållet i de naturorienterande ämnena.

Vid tidpunkten för Skolinspektionens besök i januari 2026 uppgav elever och rektorn i intervjuer att skolan planerade att genomföra en veckolång fjällresa under våren 2026. Denna resa finns inte med i den terminsplanering som huvudmannen lämnat in, där bland annat friluftsdagar står med. Rektorn uppger i intervju i januari att det inte ännu är bestämt om resan kommer att genomföras, men att resan i det fall den blir av kommer att räknas som skoldagar och undervisning. På fråga om vilka ämnen undervisningen i sådant fall kommer att avse uppger rektorn att undervisning kommer att bedrivas i ämnena hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, biologi, geografi, samhällskunskap och svenska. Rektorn lämnar i intervju ett flertal motiveringar till varför resan kommer att utgöra undervisning. Rektorn uppger att elever under resan kommer att genomföra utomhusaktiviteter och matlagning vilka utgör delar i ämnena idrott och hälsa respektive hem- och konsumentkunskap. Rektorn

uppgger vidare att resan kommer att ge möjlighet för medföljande personal att knyta an till innehåll i ämnena geografi, svenska, samhällskunskap och biologi.

I kompletterande intervju i maj 2026 uppgger rektorn att den ovan nämnda fjällresan genomförts under fem dagar. Rektorn uppgger att dessa fem dagar utgjorde undervisningstid i bland annat ämnena idrott och hälsa, SO, svenska och biologi. Rektorn uppgger att undervisningen bestått i att innehåll som gått igenom med eleverna i de olika ämnena konkretiserats för eleverna under resan. Rektorn uppgger att det inte fastställdes i vilken omfattning undervisningstiden skulle fördelas för respektive ämne under dessa fem dagar. Enligt rektorn skedde undervisningen inte utifrån någon planering som lärarna fastställt. Läraren i NO-ämnena medföljde inte på resan.

Rättslig reglering

Läsår och skolarbetets förläggning

Läsåret ska ha minst 178 skoldagar och minst 12 lov dagar. Utöver skol- och lovdagarna får det inom läsåret läggas ut högst fem studiedagar för personalen. (3 kap. 2 § skolförordningen)

Timplan

Den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 6 890 timmar. Regeringen får meddela föreskrifter om fördelning av undervisningstiden (timplan). (10 kap. 5 § skollagen)

Bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden (timplan) finns i bilaga 1 till skolförordningen (9 kap. 3 § skolförordningen).

Huvudmannen beslutar efter förslag av rektorn om fördelning mellan årskurserna av undervisningstiden (9 kap. 4 § skolförordningen).

Av timplan för grundskolan framgår bland annat att en elev har rätt till 2634 timmars undervisning under högstadiet. (bilaga 1 till skolförordningen)

I förarbetena till skollagen anges att en viktig förutsättning för att eleverna ska kunna nå kunskapskraven är att de får de undervisningstimmar som anges i timplanen. Den minsta garanterade undervisningstiden i de olika ämnena har koppling till kursplanerna och de nationella proven. Avsikten med den stadiindelade timplanen är att uppnå en ökad likvärdighet mellan skolor (prop. 2016/17:143, s. 17 och 19).

Skolans val

I grundskolan ska det finnas skolans val (10 kap. 4 § skollagen).

I timplanen anges ett antal timmar som får användas för skolans val. Utrymmet för skolans val ska användas för undervisning i ett eller flera ämnen. Inom skolans val får ett språk som eleven inte tidigare har fått undervisning i (nybörjarspråk) erbjudas. Rektorn beslutar om hur utrymmet för skolans val ska användas. Rektorn får inte uppdra åt någon annan att fatta sådana beslut. (9 kap. 9 § skolförordningen)

Av timplanen för grundskolan framgår att 600 timmar av den totala undervisningstiden i grundskolan får användas till skolans val. Vid skolans val får antalet timmar i timplanen per stadium för ett ämne eller ämnesgrupp minskas med högst 20 procent. Antalet timmar för svenska, svenska som andraspråk, engelska, språkval och matematik får dock inte minskas (bilaga 1 till skolförordningen)

Undervisningen i skolans val ska syfta till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen (prop. 2009/10:165, s. 987).

Undervisning

I skollagen avses med begreppet undervisning sådana processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till skollagen och som syftar till utveckling och lärande genom att elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden (1 kap. 3 § skollagen).

I skollagen avses med begreppet utbildning verksamhet som bedrivs av en huvudman enligt denna lag inom vilken barn eller elever deltar i undervisning och andra aktiviteter (1 kap. 3 § skollagen).

Eleverna ska genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper eller betygsriterier som minst ska uppfyllas och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen. (5 kap. 2 § skolförordningen)

Undervisning är ett snävare begrepp än utbildning och avser de målstyrda processer som syftar till att barnen och eleverna både ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. I definitionen av undervisningsbegreppet ligger också att lärandeprocessen sker under ledning av lärare eller förskollärare. Med detta menas inte att dessa måste vara närvarande i undervisningslokalen eller motsvarande all lektionstid. Tanken är dock att för att en aktivitet ska klassas som undervisning måste en lärare eller förskollärare ha det övergripande ansvaret för det som ska göras. Exempelvis är slumpmässigt läsande eller TV-tittande som inte ingår som en del i en pedagogisk planering inte undervisning i lagens mening. Med utbildning avses i skollagen utöver undervisningen i princip all verksamhet, både i den inre och yttre miljön, som anordnas av huvudmannen och vanligtvis äger rum under skoldagen. Härigenom kommer t.ex. den

verksamhet som sker under skolmåltider och på skolgården under raster att omfattas av definitionen. Även "externa" verksamheter som lägerskolor, studiebesök etc. innefattas i begreppet utbildning. (prop 2009/10:165 s 633)

Skolinspektionens bedömning

Läsår och skolarbetets förläggning

Skolinspektionen bedömer att det vid Svalnäs skola finns brister när det gäller läsår och skolarbetets förläggning.

Av utredningen framgår att Svalnäs skola under flera år haft ett läsår som omfattar 173 dagar. Utredningen visar också att rektorn inte tagit reda på hur många skoldagar som krävs enligt lag. Huvudmannen lägger dessutom ut åtta studiedagar per läsår för personalen.

Enligt skolförordningen ska läsåret omfatta minst 178 skoldagar och det får läggas ut högst fem studiedagar för personalen.

Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att huvudmannen inte säkerställer att läsåret planeras och genomförs i enlighet med gällande bestämmelser, vilket är en brist.

Timplan

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen Svalnäs, ekonomisk förening brister i att säkerställa att elever ges den undervisningstid som de har rätt till.

Av utredningen framgår att huvudmannen har fördelat undervisningstiden i timplanen på 36 veckor under ett läsår, motsvarande 180 skoldagar. Utredningen visar emellertid att läsåret för eleverna på Svalnäs skola endast omfattar 173 skoldagar vilket motsvarar 34,6 veckor.

Av utredningen framgår vidare att samtliga elever på skolan har beslut om anpassad studiegång som innebär reduceringar av den undervisningstid som huvudmannen fördelat per vecka. Enligt rektorn har syftet med att redovisa huvudmannens fördelning varit att påvisa hur mycket undervisningstid som anpassats bort för eleverna i förhållande till den anvisade undervisningstiden i den nationella timplanen.

Enligt skolförordningen ska huvudmannen fatta beslut om fördelning mellan årskurserna av undervisningstiden. Av skolförordningens timplan för grundskolan framgår hur många undervisningstimmar som minst ska fördelas.

Skolinspektionen konstaterar att huvudmannen har fördelat undervisningstiden över fler veckor än eleverna får undervisning. Detta innebär att för få undervisningstimmar fördelats per vecka för att eleverna under sin högstadietid ska kunna ges den minsta garanterade undervisningstid som anges i den nationella timplanen.

Skolinspektionen konstaterar vidare att huvudmannen i utgångsläget har beslutat om en fördelning av undervisningstiden som innebär för få undervisningstimmar per vecka. Detta medför att rektorn, i sina beslut om anpassad studiegång, har utgått från en undervisningstid som redan från början understiger den tid eleverna har rätt till.

Att huvudmannen fördelar färre undervisningstimmar än vad som anvisas i den nationella timplanen för grundskola är en brist.

Skolans val

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen brister i förhållande till bestämmelserna om skolans val.

Av utredningen framgår att skolan har avsatt schemalagd tid för så kallad "flex". Rektorn, lärare och elever uppger att "flex" består av lektioner under vilka elever främst arbetar individuellt med olika ämnen, utifrån eget intresse eller enligt anvisning. Av intervjuer framgår att tiden som avsatts för "flex" inte är styrd och att denna, bland annat, används för att elever ska arbeta i kapp med skolarbete i ämnen och för att genomföra prov.

Rektorn och lärare uppger att tiderna för "flex" under skolveckorna utgörs av timmar som avsatts för skolans val. Av inkomna underlag framgår att huvudmannen i sin lokala timplan har fördelat totalt 140 timmar för skolans val, motsvarande 80 minuter per vecka i alla årskurser.

Enligt skolförordningen får att ett antal timmar i timplanen användas för skolans val. Utrymmet för skolans val ska användas för undervisning i ett eller flera ämnen och kan även användas till att erbjuda elever ett språk som eleven inte tidigare har fått undervisning i (nybörjarspråk). Det är rektorn som beslutar om hur utrymmet för skolans val ska användas och rektorn får inte uppdra åt någon annan att fatta sådana beslut. Av förarbetena till skollagen framgår att syftet med skolans val är att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. Skolans val ger en enskild skolenhet möjlighet att minska undervisningstiden i vissa ämnen och ge mer tid till fördjupning i ett eller flera ämnen. Genom att fördela om undervisningstid kan skolan profilera sig mot till exempel musik, idrott eller matematik. Det är därför ett rektorsbeslut att i förväg bestämma hur utrymmet för skolans val ska användas inom skolenheten.

Skolinspektionen konstaterar att rektorn inte har fattat beslut om vilket ämne eller vilka ämnen tiden för skolans val ska användas för. I stället används tiden flexibelt av elever och lärare för olika ändamål som inte utgör undervisning i ett bestämt ämne. Tiden används även för att genomföra prov och för att elever ska arbeta i kapp i andra ämnen, vilket inte är förenligt med syftet med skolans val. Eftersom tiden för skolans val utgör en omfördelning av undervisningstid från andra ämnen krävs att rektorn i förväg beslutar hur tiden ska användas och att den används för undervisning i ett eller flera ämnen.

Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att fördelningen av tid till, vad skolan kallar, "flex" inte sker i enlighet med bestämmelserna om skolans val vilket är en brist.

Undervisning

Skolinspektionen bedömer att aktiviteter som av huvudmannen inräknats som undervisningstid för elever inte utgör undervisning i skolförfattningarnas mening.

Av utredningen framgår att elever under schemalagd tid benämnd "SO/NO" ser på nyhetssändningar och diskuterar dessa med lärare. Detta sker dagligen och omfattar upp till 120 minuter per vecka. För eleverna sker detta antingen med lärare i SO- ämnen eller med lärare i NO- ämnen under fyra av veckans dagar, beroende på vilken klass eleverna tillhör. Lärarna uppger att innehållet i dessa lektioner inte är planerat i förväg och att de inte vet vilka inslag som kommer att visas. De uppger att de i stunden försöker knyta innehållet i nyhetssändningarna till det centrala innehållet i respektive ämne.

Enligt skollagen avser undervisning sådana processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare mot mål som anges i författningar. Av skolförordningen framgår att detta innefattar att eleverna genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper eller betygskriterier som minst ska uppfyllas och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen. Av förarbetena till skollagen framgår att undervisning är ett snävare begrepp än utbildning och att aktiviteter som inte ingår i en pedagogisk planering, såsom slumpmässigt TV-tittande, inte utgör undervisning.

Skolinspektionen konstaterar att tiden som benämns "SO/NO" till stor del ägnas åt oplanerat TV-tittande där lärarna inte i förväg planerar innehållet eller vet vilka inslag som kommer att visas. Lärarna förlitar sig på sina ämneskunskaper för att i stunden behandla frågor som slumpmässigt dyker

upp i nyhetssändningarna. Detta innebär att aktiviteten saknar den planering, målstyrning och det strukturerade lärarstöd som krävs för att den ska utgöra undervisning enligt skolförfattningarna. Skolinspektionen ifrågasätter inte att nyhetssändningar kan användas som en del av planerad undervisning, men utredningen visar att så inte är fallet här.

Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att tiden som benämns "SO/NO" inte utgör undervisning i skolförfattningarnas mening.

Skolinspektionen konstaterar vidare att skolan har genomfört en fem dagar lång fjällresa under våren 2026. Denna resa fanns inte med i den terminsplanering som huvudmannen lämnat in. Rektorn uppger att flera aktiviteter under resan utgjorde undervisning i olika ämnen. Av utredningen framgår dock att huvudmannen inte i förväg har planerat hur undervisningstiden skulle fördelas under fjällresan.

Av förarbetena till skollagen framgår att undervisning är ett snävare begrepp än utbildning. Enligt skollagen avser utbildning verksamhet som bedrivs av en huvudman och som innefattar undervisning och andra aktiviteter. Undervisning ska vara målstyrd, ledas av lärare och vara planerad så att eleverna ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd. Externa aktiviteter som lägerskolor och studiebesök ingår normalt i utbildningen men utgör inte i sig undervisning.

Skolinspektionen konstaterar att fjällresan inte har planerats som undervisning i förväg och att huvudmannen inte har beslutat hur undervisningstiden skulle fördelas under resan. Resan utgör därmed utbildning snarare än undervisning. De uppgifter rektorn lämnat om enskilda inslag som kan ha haft koppling till olika ämnen förändrar inte bedömningen, eftersom undervisning enligt skolförfattningarna ska vara strukturerad, ledas av lärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar samt innefatta ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd. Fjällresan saknar dessa förutsättningar enligt Skolinspektionens bedömning.

Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att fjällresan inte utgör undervisning i skolförfattningarnas mening.

Att huvudmannen inräknar aktiviteter som inte utgör undervisning i skolförfattningarnas mening i den undervisningstid som eleverna ges är en brist.

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Beslut om anpassad studiegång

I beslut den 26 juni 2025 bedömde Skolinspektionen att det förelåg brister i huvudmannens verksamhet vid Svalnäs skola inom arbetet med särskilt stöd avseende hur de beslut om anpassad studiegång som fattats för elever på skolan utformats. Samtliga elever på skolan gavs särskilt stöd som innefattade beslut om anpassad studiegång som innebar en reduktion av undervisningstid i ämnen. Ingen elev följde den timplan som huvudmannen hade beslutat om i sin helhet. Beslut om anpassad studiegång som fattats saknade närmare angivelser om avvikelser från timplan, ämnen eller mål som beslutats för eleverna samt i vilken omfattning detta har skett. Därmed kunde Skolinspektionen inte fastställa hur mycket undervisningstid eleverna skulle få enligt sina beslut om anpassad studiegång eller hur stora avvikelserna från timplanen var.

Samtliga elever på skolan har vid tidpunkten för Skolinspektionens besök våren 2026 beslut om anpassad studiegång. Skolinspektionen har tagit del av samtliga aktuella beslut om anpassad studiegång för elever på Svalnäs skola. Av granskade beslut framgår följande. I besluten om anpassad studiegång anges hur stor andel av den totala undervisningstiden per vecka som reducerats för eleven i förhållande till utlagd tid per vecka enligt huvudmannens timplan. Vidare framgår hur mycket mindre undervisningstid i förhållande till utlagd tid per vecka som respektive elev ska ges i de olika ämnena. I besluten anges undervisningstid per vecka för "samhällsorienterande ämnen" respektive "naturorienterande ämnen". Av beslutet framgår att den undervisningstid som angetts innefattar tid i de fyra ämnena geografi, historia, samhällskunskap och religionskunskap respektive tid i ämnena biologi, fysik och kemi.

Då rektorn i intervju tillfrågats om hur anpassningar för respektive ämne ska utläsas från besluten uppger rektorn att det framgår av scheman vilka samhällsorienterande- och naturorienterande eleverna för närvarande läser. Rektorn uppger att det är tydligt för eleverna och personalen på skolan vad besluten avser men att skolan kanske redovisat fel. Rektorn uppger att det utöver rättssäkerhetsaspekten även finns en praktisk aspekt att beakta.

Vidare anges i flera av de beslut om anpassad studiegång som granskats att elevers undervisningstid per vecka i "skolans val/flex" minskats i förhållande till utlagd tid per vecka.

Av den redogörelse som presenterats under rubriken "skolans val" ovan framgår att "flex" är återkommande lektionspass i elevernas scheman

under vilka eleverna bland annat arbetar individuellt i olika ämnen. Som redogjorts för ovan har rektorn inte fattat något beslut om vilket eller vilka ämnen som utrymmet för skolans val omfattar på Svalnäs skola. Rektorn uppger vid fråga att han inte kan svara på vilket eller vilka ämnen som anpassningen för eleverna avser i de fall man skrivit "flex" i besluten om anpassad studiegång, utan hänvisar till läraren som utformat besluten. Rektorn uppger att eleverna själva väljer vilket ämne de arbetar med under dessa lektioner och att anpassningen för eleverna avser reducerad tid i skolans val.

Särskilt stöd ges i enlighet med en elevs beslutade åtgärdsprogram

För två elever framgår vid en jämförelse mellan elevernas scheman och beslut om anpassad studiegång att de får mindre undervisning i två ämnen under vårterminen 2026 än vad deras beslut om anpassad studiegång anger. En elev får 40 minuter mindre undervisning i svenska per vecka och 80 minuter mindre i matematik än vad beslutet om anpassad studiegång anger att eleven ska få. Den andra eleven får 40 minuter mindre undervisning i svenska och 40 minuter mindre i matematik än vad elevens beslut om anpassad studiegång anger att eleven ska få. Efter att ha tagit del av dokumenten uppger rektorn att uppgifterna stämmer och att det har blivit fel.

Rättslig reglering

En fristående grundskola ska vara öppen för alla elever som har rätt till utbildning i grundskolan. Utbildningen får dock, bland annat, begränsas till att avse elever som är i behov av särskilt stöd (resursskola). Huvudmannen för en resursskola ansvarar för att bedöma om en elev är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder för att eleven ska kunna uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas eller för att eleven ska undvika svårigheter i sin skolsituation. (10 kap. 35 § skollagen)

Vid skolenheter där utbildningen är begränsad till att avse elever som är i behov av särskilt stöd (resursskolor) ska varje elev vid resursskolan ges särskilt stöd (3 kap. 7 § 4 st skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen (3 kap. 9 § skollagen).

För en elev i grundskolan, ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de

betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas (3 kap. 10 § skollagen).

Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut om särskilt stöd innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen (3 kap. 12 § skollagen).

Syftet med att ställa krav på upprättandet av ett åtgärdsprogram är att det ska finnas ett dokument för planering och utvärdering av elevens utbildning, så att förutsättningarna för elevens fortsatta lärande blir de bästa. För en elev i behov av särskilt stöd är åtgärdsprogrammet ett nödvändigt pedagogiskt instrument för planering och samarbete mellan lärare, annan personal t.ex. i elevhälsan, eleven och i förekommande fall vårdnadshavare samt för uppföljning och utvärdering av stödåtgärderna.

Arbetet med åtgärdsprogrammet ska utgå från elevens behov, elevens styrkor och svårigheter och en analys av vilka hinder och möjligheter som finns i elevens omgivning. Elevens och hennes eller hans vårdnadshavares syn på skolsituationen och förslag till tänkbara lösningar ska också vägas in. Programmet ska omfatta elevens hela skolsituation. Om eleven vistas i fritidshem kan programmet även omfatta åtgärder under vistelsen där. Det är således viktigt att lägga fokus på elevens hela studiemiljö och inte på den enskilda elevens svårigheter. Åtgärderna ska vara av både kortsiktig och långsiktig karaktär. De ska relatera till målen i läroplanerna och uppställda kunskapskrav och vara möjliga att följa upp och utvärdera. Det bör också framgå vem som är ansvarig för att stödinsatserna genomförs, följs upp och utvärderas. (Prop. 2009/10:165 s. 290)

Beslut om anpassad studiegång ska föregås av noggranna överväganden, eftersom det kan innebära att eleven lämnar grundskolan utan fullständig utbildning. (Prop. 2009/10:165 s. 293)

De beslut om särskilt stöd och åtgärdsprogram som fattas ska vara riktiga i sak och beskriva adekvata åtgärder. En förutsättning för detta är att besluten grundar sig på ett väl underbyggt och korrekt underlag. (Prop. 2013/14:160 s. 25)

I ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild, i enlighet med skollagen, hos en skolhuvudman tillämpas bland annat följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900): 27 § om dokumentation av uppgifter, 31 § om dokumentation av beslut, 32 § om motivering av beslut

samt 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till. (29 kap. 10 § skollagen.)

För varje skriftligt beslut ska det finnas en handling som visar dagen för beslutet, vad beslutet innehåller, vem eller vilka som har fattat beslutet, vem eller vilka som har varit föredragande, och vem eller vilka som har medverkat vid den slutliga handläggningen utan att delta i avgörandet. (31 § förvaltningslagen.)

Ett beslut som kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt ska innehålla en klargörande motivering, om det inte är uppenbart obehövligt. En sådan motivering ska innehålla uppgifter om vilka föreskrifter som har tillämpats och vilka omständigheter som har varit avgörande för myndighetens ställningstagande. (32 § förvaltningslagen.)

Skolinspektionens bedömning

Beslut om anpassad studiegång

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte har följt föreläggandet inom området beslut om anpassad studiegång och att bristerna kvarstår.

I de beslut om anpassad studiegång som granskats står visserligen angivet hur stora avvikelser som beslutats från huvudmannens timplan i olika ämnen. Emellertid anges i besluten endast en samlad avvikelse för samhällsorienterande ämnen respektive för naturorienterande ämnen, utan att det framgår vilka anpassningar som beslutats för vart och ett av dessa totalt sju ämnen och därmed inte påverkan på elevernas studiegång. Vidare anges i besluten att undervisningstiden per vecka i "Skolans val/flex" minskats för flera elever, utan att det av beslutet framgår vilket eller vilka ämnen som berörs.

Ett beslut om anpassad studiegång är ett ingripande beslut för eleven. Av skollagen framgår att förvaltningslagens bestämmelser är tillämpliga vid beslut som avser myndighetsutövning mot enskild. Detta innebär bland annat att ett beslut om anpassad studiegång ska innehålla vad som konkret har beslutats, samt en klargörande motivering.

Skolinspektionen bedömer att det inte tydligt framgår av skolans beslut om anpassad studiegång vilka ämnen som reduceras samt i vilken omfattning reduceringen ska ske i tid. När avvikelser anges som samlade block för samhällsorienterande ämnen respektive naturorienterande ämnen framgår inte vilka av de sju ämnena som faktiskt påverkas, vilket innebär att eleven och vårdnadshavaren inte kan utläsa hur studiegången förändras i vart och ett av ämnena. Vidare framgår inte vilka ämnen som berörs när undervisningstiden inom "Skolans val/flex" minskas, trots att detta är en omfördelning av undervisningstid som påverkar elevens rätt till undervisning i specifika ämnen. Besluten saknar därmed den konkretion

och tydlighet som krävs för att det ska framgå vad som beslutats och för att beslutet ska kunna följas upp.

Skolinspektionen bedömer mot den bakgrunden att besluten om anpassad studiegång inte uppfyller författningarnas krav eftersom besluten innehåller otydliga uppgifter om vilka avvikelser från timplanen som har beslutats. Detta är en brist.

Särskilt stöd ges i enlighet med en elevs beslutade åtgärdsprogram

Skolinspektion bedömer vidare att huvudmannen inte uppfyller författningarnas krav när det gäller att ge särskilt stöd. Anpassad studiegång är en form av särskilt stöd. Av utredningen framgår att två elever i praktiken ges mindre undervisningstid än vad deras åtgärdsprogram och beslut om anpassad studiegång anger att de ska få.

Enligt skollagen ska det särskilda stödet för en elev i grundskolan ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas.

Skolinspektionen konstaterar att de två eleverna inte ges den undervisningstid som anges i deras åtgärdsprogram och beslut om anpassad studiegång. När eleverna får mindre undervisningstid än vad besluten anger innebär det att de inte får det särskilda stöd som skolan själv har bedömt att de behöver för att kunna nå de kunskapskrav som minst ska uppfyllas. Att besluten om anpassad studiegång inte genomförs i praktiken och att eleverna därmed inte ges det stöd som är nödvändigt för deras kunskapsutveckling är en brist.

Elevhälsan

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elevhälsans kompetenser

I beslut den 26 juni 2025 bedömde Skolinspektionen att det fanns brister i förhållande till författningarnas krav gällande elevhälsa. Skolinspektionen bedömde att verksamheten inte uppfyllde skollagens krav på tillgång till kompetens för specialpedagogiska insatser samt tillgång till psykolog. Sammantaget bedömde Skolinspektionen att verksamheten inte uppfyllde skollagens krav på elevhälsans omfattning och arbete.

Huvudmannen förelades att se till att skolan har tillgång till specialpedagog eller speciallärare samt tillgång till psykolog. Huvudmannen förelades också att se till att rektorn skapar rutiner för elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Rutinerna ska omfatta samverkan mellan

elevhälsans personal samt samverkan med lärare och övrig personal. Rutinerna ska vidare omfatta elevhälsans medverkan i skolans kvalitetsarbete.

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår det i en förteckning av elevhälsans kompetenser att det i elevhälsoteamet ingår en specialpedagog. Huvudmannen redovisar även i förteckningen att det finns en psykolog vid behov. Huvudmannen har tecknat avtal med en elevhälsoleverantör gällande specialpedagog som gäller från januari 2026 och framåt. Avtalet gäller deltagande i elevhälsoteamsmöten en timme en gång i månaden. Utöver detta har huvudmannen möjlighet att anlita elevhälsoleverantören för konsultation gällande övergripande specialpedagogiska frågor eller ytterligare behov av specialpedagogisk kompetens.

Huvudmannen har även redovisat ett sedan tidigare gällande avtal med en elevhälsoleverantör gällande skolsköterska, skolläkare och psykolog. Enligt avtalet medverkar psykologen i möte en timme per termin, med möjlighet att utöka tiden vid behov. Skolläkaren och psykologen faktureras separat.

Skolinspektionen har begärt in samtliga elevhälsofakturer från den 26 juni 2025 till och med den 14 januari 2026. Huvudmannen har redovisat två fakturer från denna period, vilka båda avser fakturerade tjänster för skolsköterskan.

Rektorn uppger i intervju att skolan under höstterminen hade ett avtal med företag gällande skolsköterska och psykolog som var kontrakterade vid behov. Rektorn uppger att varken skolsköterska eller psykolog deltog vid elevhälsans möten under hösten då detta inte ansågs behövas. Vad gäller psykolog i elevhälsan så uppger rektorn att samtliga elever på skolan genomgår psykologisk behandling via barn- och ungdomspsykiatri (BUP) och att skolan av detta skäl bedömde att det inte vore gynnsamt med parallella behandlingsinsatser. Rektorn uppger att enbart personal som till vardags arbetar på skolan, lärare och behandlande personal som har rollen som kuratorer, deltagit på elevhälsans möten under hösten 2025.

Elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete

Huvudmannen har i sin redovisning av vidtagna åtgärder redovisat ett dokument benämnt "Rutin för Elevhälsoteamets arbete (EHT-rutin)", ett dokument benämnt "Hälsofrämjande och förebyggande arbete på grupp- och skolnivå" samt ett dokument benämnt "EHT:s underlag till systematiskt kvalitetsarbete". Dokumenten beskriver bland annat elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete, samverkan mellan yrkesgrupper och delaktighet i skolans kvalitetsarbete.

Skolinspektionen har i samband med besök på Svalnäs skola i januari 2026 genomfört intervjuer med rektorn samt specialpedagog och skolsköterska i elevhälsan. Skolinspektionen har vid senare tillfälle, i maj 2026, genomfört ytterligare intervjuer med rektorn samt med psykolog, skolsköterska och specialpedagog i elevhälsan angående elevhälsans arbete på Svalnäs skola.

I intervjuer i januari 2026 uppger rektorn, specialpedagogen och skolsköterskan att ett elevhälsomöte hållits två veckor före Skolinspektionens besök. Psykolog, skolsköterska och specialpedagog deltog på mötet digitalt. Detta var första gången som dessa personer medverkade på ett elevhälsomöte. Psykolog och specialpedagog hade nyligen blivit engagerade. Skolsköterskan har arbetat mot skolan under två-tre år men detta var första gången som hen medverkade på ett möte i elevhälsan. Skolsköterskan uppger att hennes roll varit begränsad till elevhälsans medicinska insatser som innefattar hälsosamtal för elever och vaccinationer enligt en fastställd rutin med fokus på det fysiska. Skolsköterskan har inte genomfört något arbete på grupp- eller skolnivå på Svalnäs skola, till skillnad från arbetet i andra skolor där skolsköterskan kan vara med och träffa klasser. Samtliga intervjuade uppger att det möte som hölls i januari och där nämnda professioner medverkade främst handlade om att introducera deltagarna i verksamheten.

Skolsköterskan och specialpedagogen uppger i intervju i januari att de vid tidpunkten för intervjun ännu inte tagit del av skolans rutiner för elevhälsans arbete, vilket även rektorn bekräftar. Vidare uppger de att vid tidpunkten för intervjun ännu inte hunnit uträtta några av de uppgifter som beskrivs i skolans rutiner för elevhälsan. Rektorn uppger vid tidpunkten för intervjun i januari att ambitionen är att göra specialpedagog, psykolog och skolsköterska delaktiga i elevhälsans arbete men att detta ännu inte är färdigt vid tidpunkten för intervjun i januari. Rektorn uppger vidare att denne vid tidpunkten ännu inte kallat till något nytt möte men att han avser att göra detta.

Rektorn uppger följande om skolans behov av elevhälsans kompetenser. När det gäller skolans behov av psykolog uppger rektorn att alla elever redan har psykologisk behandling via barn- och ungdomspsykiatri (BUP) och att det inte vore gynnsamt med parallella behandlingar. Om en elev utan pågående behandling skulle börja på skolan skulle psykologen kunna hjälpa till. När det gäller skolans användning av skolsköterska uppger rektorn att han inte känner till exakt i vilken omfattning skolsköterskan varit inblandad i elevernas situation, men att alla skolans elever är i kontakt med barn- och ungdomsmedicinska mottagningar. Rektorn uppger att skolsköterskan sällan används mer än vid rutinmässiga kontroller och vaccinationer, men att skolsköterskan framöver ska vara närmare knuten till elevhälsan.

I intervjuer i maj 2026 uppger rektorn, psykolog, skolsköterska och specialpedagog att ett ytterligare elevhälsomöte hållits där dessa professioner medverkat. Rektorn uppger i intervju i maj att skolan nyligen följt upp beslut om anpassad studiegång för samtliga elever men att detta, med undantag för en elev, skett utan att samla elevhälsan och utan medverkan från nämnda professioner i elevhälsan.

I det dokument benämnt "Hälsofrämjande och förebyggande arbete på grupp- och skolnivå" som huvudmannen inkommit med anges inriktningen på elevhälsans arbete och ett antal områden som det hälsofrämjande och förebyggande arbete på grupp- och skolnivå kan omfatta. Enligt dokumentet utgör lärmiljö och undervisning ett sådant område och som exempel anges att elevhälsan kan bidra till anpassning av lärmiljön eller specialpedagogiska råd kring undervisning. Ett annat område som anges i dokumentet handlar om närvaro och delaktighet där elevhälsan kan bidra genom exempelvis analys av frånvaromönster på grupp- och skolnivå. I dokumentet anges vidare även att främjande insatser kring hälsa och mående kan vara ytterligare ett sådant område och bland annat omnämns förebyggande insatser från skolsköterskan i form av exempelvis temadagar, klassbesök eller riktade gruppinsatser.

Skolsköterska, specialpedagog och psykolog uppger i intervju att dessa, vid tidpunkten i maj 2026, fått ta del av skolans elevhälsorutiner sedan två veckor tillbaka. Samtliga uppger, då de tillfrågats om de områden som skolans rutin för elevhälsan anger att de ska arbeta med, att de inte arbetat med något av detta. Vare sig skolsköterskan, specialpedagog eller psykolog uppger sig ha utfört någon uppgift som inte varit direkt knuten till en enskild elev eller ett elevärende. Psykolog och specialpedagog uppger att de inte utträttat någon uppgift utöver att delta på de möten som skolan kallat dem till. Psykologen uppger att hen inte har fått något tydligt uppdrag utöver att vara med på möten. Specialpedagogen uppger att hen upplever att hen har ett konsultativt uppdrag i samband med att elevärenden presenteras under möten. Specialpedagogen uppger att hen inte har gjort något på gruppnivå därför att detta inte har begärts. Skolsköterskan uppger i intervju i maj att dennas uppgifter väsentligen bestått av detsamma som vid tidpunkten för intervjun i januari, det vill säga fysiska och medicinska åtgärder för enskilda elever. På andra skolor träffar skolsköterskan elever i grupp men detta har inte skett på Svalnäs skola.

Vare sig skolsköterskan, specialpedagog eller psykolog uppger sig, vid tidpunkten för intervjun i slutet av maj 2026, ha genomfört eller deltagit i något övrigt förebyggande och hälsofrämjande arbete på skolan. Vare sig skolsköterskan, specialpedagog eller psykolog uppger att de, vid tidpunkten för intervjun i slutet av maj 2026, fått något uppdrag att ta reda på eller tagit reda på vilka behov av förebyggande och hälsofrämjande arbete som finns på skolan.

Rättslig reglering

För eleverna i grundskolan ska det finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. Elevhälsans arbete ska bedrivas på individ-, grupp- och skolenhetsnivå och ske i samverkan med lärare och övrig personal. Elevhälsan ska vara en del av skolans kvalitetsarbete. Vid behov ska elevhälsan samverka med hälso- och sjukvården och socialtjänsten. För medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, kurator och specialpedagog eller lärare. (2 kap. 25 § skollagen)

I skollagen finns vissa angivna uppgifter som ankommer på elevhälsan. Bland annat ska samråd ske med elevhälsan vid utredningar av elevers behov av särskilt stöd om det inte är uppenbart obehövt (3 kap. 7 § skollagen) och vid utredning av elevers frånvaro (7 kap. 19 a § skollagen).

I förarbeten till skollagen framgår att ett skäl till att berörda personalkategorier uppräknas i bestämmelsen är att elevhälsan förutsätter tillgång till en kompetens som är tillräcklig för att eleverna ska få det stöd de behöver. I regleringen av kompetens ligger också ett krav på att den personal som avses ska ha adekvat utbildning (Prop. 2009/10:165, s. 277 och 657). Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande och omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Detta innebär att elevhälsan ska bidra till skapandet av miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa. Elevhälsan ska också stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål (Prop. 2009/10:165 s. 656 och 657). Arbete med elevhälsa förutsätter vidare en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper samt att det finns kompetens att tillgå för detta arbete. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör elevernas arbetsmiljö, skolans värdegrund som till exempel arbetet mot kränkande behandling och undervisningen om tobak, alkohol och andra droger och övrig livsstilsrelaterad ohälsa, jämställdhet samt sex och samlevnadsundervisning med mera. Elevhälsan har ett särskilt ansvar för att bevaka att skolan bidrar till att skapa goda och trygga uppväxtvillkor. (Prop 2009/10:165 s 276)

Rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ska leda och samordna det pedagogiska arbetet vid en skolenhet (2 kap. 9 och 10 §§ skollagen). I läroplanen anges att rektorn har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får den ledning och stimulans, de extra anpassningar eller det särskilda stöd samt den hjälp de behöver (Lgr 22, avsnitt 2.8 Rektorns ansvar).

Skolinspektionens bedömning

Elevhälsans kompetenser

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten har följt föreläggandet från den 26 juni 2025 vad gäller tillgång till specialpedagog och psykolog. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har följt föreläggandet i den del som avser att ta fram skriftliga rutiner för elevhälsan. Av utredningen framgår att huvudmannen har tagit fram skriftliga rutiner för elevhälsan. Rutinerna omfattar samverkan mellan elevhälsans personal, samverkan med lärare och övrig personal samt elevhälsans medverkan i skolans kvalitetsarbete. I rutinerna beskrivs elevhälsans professioners roll i förhållande till behandlingspersonal och undervisande lärare, bland annat i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet, i arbete på grupp- och skolnivå samt i skolans kvalitetsarbete.

Däremot bedömer Skolinspektionen att huvudmannen inte uppfyller författningarnas krav avseende elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete.

Av utredningen framgår att elevhälsans arbete på skolan inte motsvarar ovan rutiner. Specialpedagog, skolsköterska och psykolog uppger att de inte fått ta del av rutinerna förrän i maj 2026. Intervjuade representanter för elevhälsan uppger att de inte har bedrivit något förebyggande eller hälsofrämjande arbete och att deras arbete uteslutande varit kopplat till enskilda elevärenden. Skolsköterskan uppger att hen huvudsakligen genomfört medicinska insatser riktade till enskilda elever. Psykolog och specialpedagog uppger att de arbetat konsultativt.

Rektorn uppger att behovet av psykolog respektive skolsköterska på skolan är begränsat eftersom eleverna redan har kontakt med hälso- och sjukvården.

Enligt skollagen ska det för eleverna finnas en elevhälsa som omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsans arbete ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande och bedrivs på individ-, grupp- och skolenhetsnivå i samverkan med lärare och övrig personal. Elevhälsan ska också vara en del av skolans kvalitetsarbete. Förarbeten till skollagen nämner ett flertal exempel på generella uppgifter där elevhälsans medverkan är viktig, bland annat elevers arbetsmiljö, skolans värdegrund och arbete mot kränkande behandling och även undervisningen om exempelvis tobak, alkohol och andra droger, sex och samlevnad med mera.

Skolinspektionen bedömer att elevhälsans arbete på Svalnäs skola inte motsvarar författningarnas krav. Visserligen har huvudmannen tagit fram skriftliga rutiner, som bland annat anger inriktningen för hälsofrämjande och förebyggande arbete, men elevhälsans professioner har inte fått ta del av dem förrän långt efter att de skulle ha börjat tillämpas. Utredningen visar att elevhälsans arbete uteslutande varit åtgärdande och inriktat på enskilda elevärenden.

Skolinspektionen fäster särskild vikt vid de samstämmiga uppgifter som elevhälsans professioner lämnat om att deras arbete inte varit förebyggande eller hälsofrämjande. De uppgifter rektorn lämnat om elevhälsans begränsade roll föranleder inte Skolinspektionen att ändra sin bedömning, eftersom de inte överensstämmer med skollagens krav på att elevhälsan ska vara en del av skolans samlade stöd till eleverna och arbeta förebyggande och hälsofrämjande. Att huvudmannen har tagit fram skriftliga rutiner förändrar inte bedömningen eftersom rutinerna inte varit kända eller tillämpade av elevhälsans personal.

Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att huvudmannen inte uppfyller författningarnas krav avseende elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Detta är en brist.

Avhjälpta brister

Undervisningen bedrivs av legitimerade och behöriga lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 26 juni 2025 att undervisningen i flera ämnen på Svalnäs skola bedrevs av lärare som saknade legitimation och behörighet utan att förutsättningar funnit att tillämpa undantag från dessa krav. Vid tidpunkten för beslutet användes personal anställd inom huvudmannens behandlande verksamhet som lärare och bedrev undervisning i flera ämnen. Dessa lärare saknade legitimation och behörighet och hade en annan utbildningsbakgrund. I fallet med ett ämne (slöjd) framkom att undervisningen i ett tidigare skede hade bedrivits av en lärare som inte var anställd av huvudmannen, vilket utgör ett otillåtet entreprenadförhållande. Skolinspektionen konstaterade vidare att undervisningen i flera ämnen bedrivits av lärare utan legitimation och behörighet under flera läsår i följd utan att huvudmannen under denna tid gjort några försök att rekrytera legitimerade och behöriga lärare. Skolinspektionen förelade huvudmannen Svalnäs, ekonomisk förening, att se till att undervisningen på skolan bedrivs av legitimerade och behöriga lärare såvida inte dessa omfattas av något av undantagen från dessa krav.

Huvudmannen har i sin redovisning av vidtagna åtgärder inkommit med en förteckning över undervisande lärare läsåret 2025/2026. Av inkommen förteckning framgår att undervisningen i ämnena hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, musik och bild läsåret 2025/2026 bedrivs av flera lärare som saknar lärarlegitimation och behörighet. I tre av dessa ämnen bedrivs undervisningen fortsatt av samma obehöriga lärare som bedrev undervisningen under föregående läsår, 2024/25. Vidare framgår att undervisning i ämnet slöjd under höstterminen 2025 bedrivits av en lärare som även denna saknar lärarlegitimation och vilken bedrev motsvarande undervisning även under föregående läsår, 2024/2025.

Vidare framgår att undervisningen i ämnena samhällskunskap, geografi och historia läsåret 2025/2026 bedrivs av en lärare som har lärarlegitimation men saknar behörighet att undervisa. Det är samma lärare som Skolinspektionen konstaterade saknade behörighet att undervisa i dessa ämnen i föregående beslut den 26 juni 2025.

Huvudmannen har i sin redovisning angett att dessa lärare undervisar med stöd av undantagsbestämmelser i skollagen och att det för närvarande inte finns behöriga lärare i dessa ämnen inom huvudmannens organisation. Av intervju med rektorn i januari 2026 framgår att flera av de lärare som undervisar läsåret 2025/2026 är anställda inom den behandlande verksamhet som huvudmannen bedriver.

Huvudmannen har i redovisningen av åtgärder även inkommit med annonser och en redogörelse för de försök som gjorts i syfte att rekrytera lärare. Av huvudmannen redogörelse samt av intervju med rektorn, tillika huvudmannarepresentant, framgår följande.

Huvudmannen har den 28 augusti 2025 publicerat annonser efter lärare i ämnena bild, engelska, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, musik och slöjd. Huvudmannen har inte redovisat att några rekryteringsförsök gjordes från datumet för föregående beslut den 26 juni 2025 fram till terminsstart höstterminen 2025. Rektorn uppger i intervju att beslut i stället fattades om att använda befintlig behandlande personal för att bedriva undervisningen fastän dessa saknar legitimation och behörighet. Huvudmannen hade vid denna tidpunkt, vid ingången av läsåret 2025/2026, ännu inte genomfört några försök att rekrytera legitimerade och behöriga lärare. Rektorn uppger att ett skäl till att befintlig personal användes var att Skolinspektionen meddelade sitt beslut först i slutet av juni 2025. Rektorn uppger i intervju att skolan har som ambition att anställa behöriga lärare, men att de valde att senarelägga rekryteringar till hösten efter terminsstart i syfte att kunna genomföra en mer kvalitativ rekryteringsprocess. Av huvudmannens redovisning framgår att rekryteringen i ett fall ledde fram till en legitimerad och behörig lärare anställdes för att undervisa i ämnet engelska från och med januari 2026.

Av redovisningen framgår vidare att huvudmannen den 16 december 2025 publicerat ytterligare annonser efter lärare i ämnena hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, musik samt slöjd. Av huvudmannens redovisning framgår att flera av de sökande till dessa tjänster hade legitimation och behörighet att undervisa. Av inkommen dokumentation framgår att huvudmannen avstått från att anställa flera av dessa sökande. Rektorn bekräftar i intervju i januari 2026 att så varit fallet och uppger att skälen till detta varit olika. I ett fall uppger rektorn att huvudmannen avstod från att anställa en legitimerad och behörig lärare i ämnet idrott- och hälsa därför att personen i fråga gav ett dåligt intryck vid intervju. I ett annat fall uppger rektorn att huvudmannen avstod från att anställa en sökande som var legitimerad och behörig i ämnet hem- och konsumentkunskap delvis av skälet att personen i fråga uppnått pensionsålder och därför inte kunde förväntas arbeta kvar i verksamheten över längre tid. I ett tredje fall uppger rektorn att han inte minns de exakta omständigheterna kring varför huvudmannen valde att avstå från att anställa en sökande som var legitimerad och behörig. Rektorn uppger att verksamheten har som ambition att anställa behöriga lärare och även att det även finns ekonomiska möjligheter till detta. Rektorn uppger att personer som anställs emellertid behöver fungera i organisationen och i huvudmannens övriga verksamhet och att skolan inte kommer ta in personal som inte passar för detta.

Av inkomna underlag samt intervju med rektorn framgår att flera legitimerade och behöriga som sökt utannonserade tjänster i augusti och december 2025 inte kontaktats av rektorn eller huvudmannen. Detta gäller bland annat sökande till tjänster för undervisning i ämnena idrott och hälsa, musik och hem- och konsumentkunskap. Rektorn uppger i intervju i januari 2026 olika skäl till att sökanden inte kontaktats. I vissa fall beror det enligt rektorn på att andra kandidater prioriterats i rekryteringen till tjänsten. I andra fall uppger rektorn att kontakt med sökande inte hunnits med. I vissa fall har det enligt rektorn visat sig att den sökande hunnit få ett annat jobb när rektorn i ett senare skede kontaktat den sökande.

Gällande undervisningen i ämnena samhällskunskap, geografi och historia framgår av redovisningen att huvudmannen inför läsåret 2025/2026 inte annonserat efter lärare med behörighet att undervisa i dessa ämnen. Rektorn bekräftar i intervju i januari 2026 att huvudmannen i stället beslutat att låta en befintlig lärare som har legitimation bedriva undervisningen i dessa ämnen läsåret 2025/2026 även om läraren saknar behörighet att undervisa. Rektorn uppger att huvudmannen har för avsikt att låta läraren vidareutbilda sig för att uppnå behörighet i dessa ämnen utifrån att det i detta fall är det bästa för verksamheten och eleverna. Rektorn uppger att det är bättre att den befintliga läraren får fortsätta undervisa utan behörighet under den tid som utbildningen pågår. Rektorn

uppgger att läraren planeras uppnå behörighet i ett av de aktuella ämnena efter två års studier. Huvudmannen har den 15 juni 2026 inkommit med antagningsbesked som visar att den aktuella läraren är antagen till en vidareutbildning inom lärarlyftet på halvfart med start höstterminen 2026.

Huvudmannen har den 12 maj 2026 publicerat en annons efter lärare i ämnet engelska samt i andra ämnen såsom samhällskunskap, historia, geografi, bild, musik och slöjd. I annonsen anges vidare att sökande gärna får ha speciallärar- eller specialpedagogisk kompetens. Rektorn uppgger i intervju i maj 2026 att anställningen för den lärare som anställdes i januari 2026 och är behörig att undervisa i ämnet engelska avslutas i juni 2026.

Huvudmannen har i en komplettering den 12 juni 2026 inkommit med anställningsbevis och lärarlegitimationer gällande tre legitimerade lärare. Av inkomna underlag framgår att en av dessa lärare är behörig att undervisa i ämnena matematik och slöjd samt att denna påbörjar tillsvidareanställning i augusti 2026. Av underlaget framgår vidare att övriga två lärare, vilka är behöriga i ämnena engelska, hem- och konsumentkunskap samt idrott och hälsa respektive i ämnet bild, påbörjar visstidsanställning från den 1 oktober 2026 till och med juni 2027.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning, som huvudregel, får bedriva undervisningen (2 kap. 13 § skollagen).

Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen, får en annan lärare eller förskollärare bedriva undervisningen (2 kap. 18 § skollagen).

Av förarbetena till skollagen framgår att huvudmän har en skyldighet att för undervisning använda lärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning som han eller hon ska bedriva. Det övergripande syftet med reglerna är att så långt som möjligt säkerställa att elever får undervisning av lärare som har en utbildning för den undervisning de bedriver.

Ambitionen ska vara att eleverna alltid undervisas av lärare som har en utbildning för den undervisning som de bedriver (Prop. 2009/10:165, s. 262, 269 och 649).

Vidare anges att läraren är den enskilt viktigaste faktorn för elevernas resultat och att studier visar att lärares ämneskompetens och didaktiska kompetens är avgörande för att eleverna ska nå goda resultat (Prop. 2009/10:165, s. 261). Att en skola har tillräckligt med lärarresurser, både vad gäller omfattning och kvalitet, är en central förutsättning för att elever

ska kunna få sin rätt till utbildning tillgodosedd och för att utbildningen i övrigt ska hålla en hög kvalitet (Prop. 2013/14:112, s. 47).

För att få använda en annan lärare i den befintliga organisationen, i enlighet med undantagsregeln, bör det vara tillräckligt att det i huvudmannens organisation inte finns någon lärare med rätt utbildning tillgänglig. Handlar det om nyrekrytering bör huvudmannen naturligtvis så långt möjligt anställa lärare med en utbildning avsedd för den undervisning läraren ska bedriva (Prop. 2009/10:165, s. 268 f). Om det saknas en lärare med legitimation och rätt behörighet inom organisationen kan huvudmannen låta en annan lärare bedriva undervisningen, under förutsättning att denna person har tillräcklig kompetens och är lämplig för det (Prop. 2010/11:20 s. 84 f). Beträffande bestämmelsens andra stycke anges att en person som enligt huvudregeln inte får användas för att bedriva en viss undervisning får användas för detta under högst ett år i sänder. I normalfallet bör det vara till terminens eller läsårets slut. Huvudmannen är efter denna tid skyldig att på nytt försöka finna en lärare eller förskollärare som har en utbildning som är avsedd för undervisningen (Prop. 2009/10:165, s 653)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen har i tidigare beslut konstaterat återkommande brister vid Svalnäs skola i förhållande till författningarnas krav på att undervisningen ska bedrivas av legitimerade och behöriga lärare. Detta då undervisning i flera ämnen, och under flera läsår i följd, bedrivits med personal från huvudmannens behandlande verksamhet som lärare utan att dessa har legitimation och behörighet att undervisa och utan att huvudmannen gjort ansträngningar för att rekrytera legitimerade och behöriga lärare.

Huvudregeln i skollagen innebär att endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen. Av både lag och förarbeten framgår att användande av lärare utan legitimation och utan rätt behörighet endast ska ske undantagsvis och under en begränsad tid. Av förarbetena framgår vidare att huvudmannen är skyldig att försöka finna en lärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning som ska bedrivas. Härvid ingår att dels försöka rekrytera behöriga lärare, dels att vid tjänstefördelning av befintlig personal planera så att eleverna i så hög utsträckning som möjligt får undervisning av lärare med behörighet för aktuella ämnen och årskurser.

Utredningen visar att undervisningen i flera ämnen även under läsåret 2025/26 har bedrivits av lärare som saknar legitimation och behörighet att undervisa. I flera fall har undervisningen bedrivits av samma olegitimerade lärare som bedrev denna även under föregående läsår, 2024/2025. Av skollagen framgår att en annan lärare får användas för att bedriva

undervisning för det fall det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven på legitimation och behörighet. Av förarbeten framgår emellertid att möjligheten frångå dessa krav gäller för en begränsad period, upp till högst ett år. I normalfallet bör det vara till terminens eller läsårets slut. Huvudmannen är efter denna tid skyldig att på nytt försöka finna en lärare eller förskollärare som har en utbildning som är avsedd för undervisningen. Av utredningen framgår att huvudmannen inte genomförde några försök att rekrytera legitimerade och behöriga lärare till start av läsåret 2025/2026 utan i stället valde att använda befintlig personal i verksamheten för att bedriva undervisningen. Vad gäller undervisningen i ämnena samhällskunskap, geografi och historia har denna bedrivits av en legitimerad lärare som saknar behörighet. Vad gäller ämnena bild, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, musik samt slöjd så har undervisningen i dessa ämnen bedrivits av lärare utan lärarlegitimation.

Av utredningen framgår att huvudmannen vid flera tillfällen annonserat efter legitimerade och behöriga lärare under hösten 2026. Enbart i ett fall ledde dessa rekryteringsförsök emellertid fram till anställning av en lärare. Av utredningen framgår vidare att huvudmannen avstått från att anställa legitimerade och behöriga sökanden samt att legitimerade och behöriga sökanden i vissa fall inte kontaktats. Skolinspektionen vill i sammanhanget framhålla det ansvar som åligger huvudmannens för att se till att elever i så hög utsträckning som möjligt ska få undervisning av behöriga lärare. Det är mot bakgrund av detta problematiskt om en skolhuvudman gör prioriteringar som försvårar rekrytering av legitimerade och behöriga lärare.

Huvudmannen har i maj 2026 annonserat efter legitimerade och behöriga lärare i ämnen där sådana saknas på skolan. Huvudmannen har i juni 2026 inkommit med underlag som styrker att tre legitimerade och behöriga lärare anställts för att bedriva undervisning under läsåret 2026/2027. Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Skolinspektionen förutsätter att Svalnäs, ekonomisk förening fortsätter vidta åtgärder för att tillgodose att elever i så stor utsträckning som möjligt ges undervisning av behöriga lärare.

Beslut om betyg

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 26 juni 2026 bedömde Skolinspektionen att det fanns brister i arbetet med betygssättning vid huvudmannens verksamhet. Av

utredningen framgick att rektorn fattat beslut om betyg utan att förutsättningarna uppfyllts för att göra det.

Av den redovisning som huvudmannen inkommit med framgår av betygskatalogen för höstterminen 2025 vem som är betygssättande lärare. I de fall där undervisande lärare är obehörig anges att läraren medverkat i bedömningen samt vilken behörig lärare som varit betygssättande.

Rättslig reglering

Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar. Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn. (3 kap. 14 och 16 §§ skollagen).

Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur. (7 § Skolverkets författningssamling SKOLFS 2011:123)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Niklas Lundström

Beslutsfattare

Signerat av: Niklas Lundström

Utredaren Lars-Henrik Bergström har varit föredragande i ärendet